

Kivikauden Tutkimuksia
Alavudella
v. 1935 (ja 1946).

Aarne Arvola.

28.4.49 maanvilj. Lauri Sepponen kävi kansallismuseossa ja ilmoitti,
että Vasikkahaka on poljettu tiin varasta löydetty kiviä (ei näyteläisiä
joitakin palaneita liuenkappaleita). - Löytökohta Rypäjoen kaidan alueen
ja Rantalauvaimon välillä. . Merk. 28.4.49 V. Luho.

Sepposenmäen Vasikkahakan kivikauden asuinpaikka Alavuden
pitäjän Rantatöysän kylässä, ym. tietoja Alavudelta.

Kertomukseen kuuluu 3 karttaa, 5 valokuvaa
(lev. 10206-10) sekä H. M. 1. 9926:12 ja
10171:1-49.

Syksyllä 1934 maanviljelijä Lauri Sepponen Alavudelta lähetti Kansallismuseoon kolme kvartsi-iskosta, joista yksi tarkoituksellisesti muodosteltu kärkeväksi, sekä joukon palaneita luumuruja (9926:1-2) siis selvästi kivikauden asuinpaikkaan viittavia löydöksiä. Ne hän oli tavannut Rantatöysän kylän Sepposen talon maalta, Vasikkahaka nimiseltä kankaalta, Sepposen taloista kappaleen matkaa pohjoiseen päin ja Lapuanjoen itäpuolelta, äskeisen metsänpalon tuhoamaa kangasta tilapäisesti kylvettäväksi raivattaessa, n. 20 cm syvästä, hiekkaperäisestä kangasmaasta. Paikalla oli huomattu kuoppia ja kumpuja, joista löytäjä arvehti "ainakin joitakin" ihmisten aikaisemmin pidelleen. Nämä kuopat ja kummut olivat - sanottakoon se kohta - vailla muinaistieteellistä merkitystä. Sen sijaan osoittautui kivikautinen asuinpaikka, jonka tarkastaminen joutui allekirjoittaneen kesätyöohjelmaan, samanlaiseksi alkeelliseksi kvartsi- ja luumuru-asuinpaikaksi kuin aikaisemmin Alavuden Ojalan- ja Penttilänkankailta tavatut (vrt. SM 1916, s. 73 ss.).

Sepposen talot, n.s. Sepposenmäki, sijaitsevat Lapuan jokivarressa, joen itäpuolella, Alavuden asemalta linnuntietä n. 3,5 km joks. pohjoiseen. Löytöpaikka on kangasmaalla, jota sanotaan Vasikkahaksi ja myös Rantalantaustaksi, Lauri Sepposen eli Koskirannan talosta linnuntietä n. 700 m luoteeseen, rajapyykin

n:o 18 vieressä (näkyvä kartalla 2); syväälle hiekkakankaaseen uurtautuneen Lapuanjoen korkean törmän päällä, 23,69 - 24,22 m Lapuanjokea ylempänä, joen koillispuolella. Joen koillinen törmä laskee vähitellen, useampina pengermana (ks. kaivauskartalle piirrettyä profiilia) Lapuanjokeen, jonka veden pinnan korkeus tällä kohtaa oli arvioitava 83 - 84 m:ksi (ottaen huomioon, että alempana oleva Sarvikkaan myllypato nosti veden n. Sepposenkosken niskan tasolle, todennäköisimmin n. 83,7 m:ksi¹⁾). Asuinpaikan korkeudeksi tulisi näin ollen n. 107 - 108 m yli meren pinnan. Joen lounainen, Hauta-ahonkankaan puoleinen törmä kohosi joesta suunnilleen samalle korkeudelle, mutta aivan jyrkästi (vrt. valok. 1, 4, 5). Löytöpaikalta kohosi kangas vielä aivan loivaan jatkuvasti koilliseen päin. Joesta on löytöpaikalle matkaa 145 metriä. Maaperä oli hietaista kangasmaata, paikoin kivikkoista, paikoin aivan kivetöntä hienoa hietaa. Pinta oli loivasti aaltoista, hieman kaarevin, yhdensuuntaisin aalloin, joiden pituus-suunta oli jokseenkin länsi-lounaasta-itäkoilliseen. Nämä aallot, jotka olivat paljon syvempinä näkyvissä Hauta-ahonkankaalla Lapuanjoen lounaispuolella (ks. kuva 3) kuin Vasikkaha'assa, viittaavat siihen että tuuli on vaikuttanut kankaan pintamuodostukseen, s.o. että nuo aallot ovat matalia dyynejä.

Löytökohdalla oli Sepposesta Sarvikkaaseen johtavan vanhan maantien - kansanmuistitiedon mukaan Suomen sodan aikuisen maantien - varrella näkyvissä rajapyökin n:o 18 kohdilla punastamaata ja luumuruja sekä siitä joitakin metrejä Sepposeen päin, tien joenpuoleisella sivulla kvartsi-iskoksia. Kvartsi-iskokset koottiin talteen (10171:41-46), luumurujen löydöskohdalle avattiin sensijaan kokeeksi tien molemmille puolille ulottuva kaivausalue, yhteensä 36 neliömetr.

Maanlaatu oli kaivausalueella hienoa, luonnostaan kivetöntä (lento)hietaa; kaakkoisrajalla tien kohdalla tuli moreeni kuitenkin pinnalle. Kulttuurikerros oli yleensä sangen ohutta. Sen laatua valaiskoot seuraavat muistiinmerkinnöt.

1) Laskettu Lapuanjoen profiilien mukaan vv:lta 1866 ja 1923, Tie- ja vesirak. hallituksen arkistoissa ja Hydrografisesta toimistosta saatujen tarkistettujen tietojen mukaan.

C:4 - humus ja lyijyhietakerros yhteensä 10 cm, niiden alla hieman likaisen ruskea 5-10 cm vahva juova, joka häipyi vähitellen vaaleaan pohjahietaan, missä näkyi vielä joku hiilisiru.

D:4 - humus ja lyijyhietakerros 10-18 cm, sitten ruskeaa alaspäin vaalenevaa, alinna hieman likatäpläistä maata myös 10-18 cm. Pohjalla vaalea hieta, jossa vielä joku hiilisiru.

F:4 (ulkoreuna) - humus ja vahva lyijyhietakerros yhteensä 10-20 cm, kellanruskeaa alaspäin vaalenevaa hiekkaa n. 10 cm; pohjalla vaalea hieta.

G:4 - hiilensekainen kulo kerros ja ohut lyijyhieta yhteensä 10-15 cm, sitten vahvasti ruosteenväristä hietaa n. 15 cm; vaalean keltainen pohjahieta.

Linjoilla 5 - 6 tien kohdalla ulottui kovaksi puristunut harmaa tiekerros jotakuinkin vaaleaan pohjahiekkaan asti (lukuunottamatta luumurualuetta ja paria pientä kuoppaa).

E:7 (linjaa 6 vasten) - humus 15 cm, sitten ruskeaa hiekkaa, jossa vahvasti luumuruja, 10 cm, sitten vaalea hiekka, jossa oli luita 40 cm syvälle.

F:7 (linjaa 6 vasten) - humus 5-10 cm, sitten ruskeaa hiekkaa tai (enimmäkseen) punasta palomaata 15-20, sitten vaalean keltainen pohjahiekka (20-30 cm syvässä).

Huom! Keskiruuduissa E - F:7 ulottui luumurukerros ja ruudussa F:7 punanen palomaa aina 40-55 cm syvään (ks. edempänä).

G:7 - hiilensekainen pintakerros 2 - 3 cm, sitten punasta (palo)maata, alinna läiskittäin, 15 - 20 cm. Pohjamaa n. 20 cm syvässä.

D:8-9 - humus vajaa 10 cm, sitten kellanruskeaa hiekkaa n. 5 cm, sitten vaalea pohjahiekka.

F:8-9 - humus 8 cm, sitten punasta hietaa 10-15 cm, sen alla vaalea pohjahieta.

G:8-9 - hiilensekainen musta kulo kerros n. 2-5 cm, sitten punasta (palo)maata 5-15 cm (ei kuitenkaan enää ruudun G:9 alaosassa). Sen alla vaalea pohjahieta.

Ruudusta F:7 tavattiin hajonneen tulisijan jäännös, palaneita kiviä 20-35 cm syvässä. Niiden eteläpuolella oli pienenä 55 cm syvä kuoppa punasta, vahvasti luumurupitoista hietaa. Luumuruja löytyi vielä syvinnä olevien kivien alta. Palaneita kiviä löytyi muuten lounaisesta koilliseen ulottuvana vyönä poikki kaivausalueen ruudusta E:9 ruutuihin E-F:4 asti, mutta johtunevat ne tuskin kaikki tästä tulisijasta.

Tulisijan sekä etelä- että pohjoispuolella oli hyvin runsaasti luumuria pitkulaisella alueella, joka kaivauskartalle on kokonaan pilkutettu, pohjoispuolella n. 40 cm, eteläpuolella aina 55 cm syvään. Ohuemmin (20-40 cm syvään) ja harvemmin oli näitä luumuruja laajemmaltikin, lähes neliömuotoisella alueella, jonka sivut olivat n. 2 m. Kulmissa ukoni luumurualue kuten kärkinä hieman kauemmaksikin. Tulisija oli tämän luumurualueen piirissä, lähellä sen eteläsivua, kuten kartalta näkyy. Tämän alueen ulkopuolelta löytyi poltettua luumuria in situ vain pienestä n. 25 cm syvälle ulottuvasta palomaakuopasta ruudusta G:8.

Luualueen eteläpuolella oli n. 5 neliöm:n alueella vahvasti punasta hietaa tiehen, josta se oli pois kulunut, ja äsken mainittuun tulisijaan asti. Tämä punamaa oli tuskin kivikautista palomaata. Mahdollisesti se oli kulojen vaikutuksesta punaiseksi muuttunutta rautapitoista hietaa, jollaista oli vastaavalla kohden tien koillispuolellakin (esim. G:4). Ja samanlaista "punamultaa" oli paikoin myös lähempänä Seppäsen taloja Rantalanvainiolla (ks. edempänä).

Luualueen ympärillä oli pienehköjä 30-55 cm syvälle ulottuvia lyijyhietakuoppia, joissa hieta syvemmillä oli hiilensekaiista. Syvin näistä, ruudussa G:4, oli todellinen paalunreikä, mutta tuntui sangen nuorelta; ehkäpä se on vain joku virstan tolppa niiltä ajoilta, jolloin valtatie kulki tästä. Muut kuopat vaikuttivat liian matalilta ja osaksi liian laajoiltakin paalunrei'iksi. Jos lueimme niihin vielä punamaa-alueelta, ruudusta G:8 tavatun pienen luumuruopan, ympäröivät ne kuitenkin verraten säännöllisesti, joskaan ei täysin sulkeutuvana kehänä edellämäin. tulisijan jäännös

tä ja sen ympärillä olevaa luumurualuetta. - Samanlaisia pieniä kuoppia oli myös luumurualueen laidoilla, sen koilliskärjen molemmin puolin (toinen aina 50 cm syvä; toinen, paljon matalampi, sisälsi pari iskosta), ja sisäpuolella, runsaimman luumurualueen luoteisnurkassa. Hyvällä mielikuvituksella voisi kaikkien näiden pikkukuoppien avulla konstruoida jonkunlaisen kotarakennelman; kuopat voisi selittää näin mataliksi sen vuoksi, että tuuli on aikoinaan hiekkaa poislenättämällä ohentanut tässä oleellisesti kulttuurikerrosta.

Löydöksinä saatiin vain palaneita luita sekä kvartsi-iskoksia, joukossa useita epävarmoja sukia y.m. kvartsiesineitä, joitakin "diskusmaisia" kvartsinukleuksia, ja yksi graniittinukleus (10171:1-40). Sellaisia kauniita kaapimia, kuin Ojalankankaalta samasta kylästä löydetty, ei esiintynyt. Kaikki kvartsien löytökohdat ovat merkityt kaivauskartalle. Jokunen tuli jo esille pintaturpeesta, yleensä oli löytösyvyys 10-30 cm. Luumuruja, joita kaikkiaan korjattiin talteen n. 2,6 kg., löytyi sentään tulisijan ympäriltä vielä 40-55 cm:n syvyydestä. Parissa luumurussa on (ehkä uusia) kaavinnan jälkiä (10171:39). Ne näyttävät yleensä nisäkkäiden luilta. Kalannikamia ei ole.

N. 6-11 m kaivausalueen kaakkoisreunasta Sepposen taloihin eli kaakkoon päin korjattiin talteen ilmeisesti tietä hieman alennettaessa tien sivuun heitetystä maasta nelisenkymmentä kvartsi-iskosta, joukossa useita selvähköjä esineitä (10171:41-46). Lähistölle kaivettiin koekuoppia, jotka eivät kuitenkaan antaneet tuloksia yhtä lukuunottamatta. Tämä viimeinen koekuoppa, josta löytyi punertavaa palomaata ja 50 cm syvästä kvartsikaavin (10171:47), on kaivausalueelta Sepposen taloihin n. 200 m, vanhasta maantiestä kappaleen matkaa Lapuanjokeen päin. Se on merkitty X:llä kartalle 2.

Alavuden Vasikkaha'an löytö kuuluu, kuten mainittu, yhteen ryhmään aikaisemmin samasta pitäjästä tavattujen Ojalan- ja Penttilänkankaan löytöjen (SM 1916) kanssa. Löydöksien alkeellinen laatu ja löytöpaikkojen ylhäinen asema, enemmän kuin 100 m yli meren pinnan, viittaa siihen, että kaikki nämä löydöt kuuluvat kivikautemme varhaisilmiöihin. Tietystihän voisi otaksua niitä myös tila-

päisiksi kauempaa tulleiden metsästäjien leiripaikoiksi, jolloin ne voisivat olla nuorempiakin (vrt. esim. Ranuan Kolonenäkkeen v. 1922 kaivettua löytöpaikkaa, joka sekin kuitenkin voi olla melkoisen iäkäs). Toistaiseksi tällaiset löydöt ovat kuitenkin niin harvalukuisia, ettei kumpaakaan vaihtoehtoa vielä saata kunnolleen perustella. V. 1934 tutkittu Saarijärven Voudinlahden löytöpaikka kuuluu myös samaan ryhmään; sen kalusto, niukkoine selvine esineineen ja parine diskusmaisine nukleuksineen (9949:15, vrt. 10171:2, 7 ja 45 sekä Nummedal, Stone age finds in Finnmark XXVII:140 ym.) muistuttaa erikoisen vahvasti juuri Vasikkaha'an löytökalustoa.

Edellä on mainittu Hauta-ahonkangas (lähellä H:n taloa) Lapuanjoen lounaispuolella vastapäätä Vasikkahakaa (ks. myös valokuvia). Täältä on aikanaan Valtion rautateiden isosta hiekkakuopasta löydetty gneisinen kiekkomainen reikäkivi (6757:3), jonka kahdenpuolen harkattu reikä on hyvin ahdas, ilmeisesti viimeistelemätön. Jo v. 1916 Alavudella matkustaessani kävin sen vuoksi kangasta tarkastamassa. Hiekkakuopan reunoilta en silloin mitään löytänyt, mutta eräältä kohdalta, missä pintaturve oli kulunut pois, läheltä hiekkakuopan jokea lähemmäksi tulevaa kärkeä, äkkäsin pari palaneen luun murua. Lastoilla paikkaa tarkastaessani ei siitä kuitenkaan tullut mitään esiin. Nyt löysimme sitävastoin main. hiekkakuopan reunoilta sieltä täältä kvartsi-iskoksia, joista joitakin, mm. yksi kaavin, otettiin talteen (10171:48-49). Myöhemmin on maanvilj. Lauri Sepponen toimitanut sieltä museoon lisää kvartsi-iskoksia (10253:1-2). Nähtävästi on siis tälläkin kankaalla samantapaisen asutuksen jätteitä kuin Vasikkahaassa.

Vasikkaha'asta etelään päin Sepposen taloihin tullessa on ennen Lapuanjokeen idästä päin laskevaa Jyrä-ojaa, sitä kohden viettävillä päivänpuoleisilla rinteillä Rantalanvainion pelto. Lauri Sepposen talosta on pellolle matkaa n. 400 m pohjoiseen. Tältä pellolta oli 1934 ja 1935 salaojitusstyössä löydetty alkeellisen kirveen teelmä, pieni alkeellinen tasataltta ja hiottu kivipala (10170:1-3),

jotka lunastin museoon. Myös luumuruja kerrottiin pellolta löytyneen. Myöhemmin onkin maanviljelijä Lauri Sepponen lähettänyt niistä näytteitä samoinkuin main. vainiosta löytämiään kvartsi-iskoksia museoon (10253:3-4). Paikalla näyttää siis olevan Suomusjärven kulttuurijakson aikainen asuinpaikka. Kun se on välitöntä jatkoa samalle kankaalle, jolta Vasikkahaan löydökset tavattiin, sopii epäillä yhteyttä molempien löytöpaikkojen kesken.

Jo v. 1916 kävin Rantalanvainiota tarkastamassa insinööri Joutsenen taiteilija Alpo Sailon välityksellä museoon lähettämän kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavan tiedonannon johdosta. Silloin en kuitenkaan voinut todeta mitään varmuudella asuinpaikkaa osoittavaa, joten en ole jättänyt paikasta mitään kertomustakaan. Nyt on ehkä kuitenkin syytä selostaa silloin tekemiäni muistikirjamerkintöjä.

Mainitun vainion erottaa Sepposen taloryhmästä vähäinen jyrkkä-¹⁾törmäinen Jyräoja, joka virtaa vainion eteläpuolitse. Pelto on hyvin hienoa hietamaata ja viettää etelään päin. Pellon länsisivua²⁾ myöten kulkee vanha maantie Kuortaneen Sarvikkaaseen. Maantien reunoilla oli humuskerroksen alta useissa kohdin tullut näkyviin punamultaa, josta en kuitenkaan tavannut mitään kulttuurimerkkejä. Tien oikealla puolen, Sepposen taloista tullessa oli latorakennuksen (ent. Rantalan torpan) kohdalla näkyvissä n. $\frac{1}{2}$ m leveä ja 20-25 cm paksu noki- ja kekälekerros. Paikalla oli ylinnä n. 5 cm:n vahvainen humuskerros, sen alla n. 15 cm tumman kellanruskeata hietaa, sitten 10 cm vaaleanruskeata hietaa ja sitten tuo mainittu palokerros, jonka pohja oli n. 50 cm syvässä. Kun paikalla suoritettiin koekaiivauksessa ei löydetty luumuruja, kvartsi- tai kivi-iskoksia tai muutaakaan merkille pantavaa, en uskaltanut päätellä kulttuurikerrosta kivikautiseksi (varsinkin kun se oli aivan entisen torpan vieressä). Yhden kiviaseen muisteltiin kuitenkin löytyneen näiltä

1) Jyräojan vedellä sanottiin olevan parantavan voiman ja on sitä käytetty kylpyihin aina viimeaikoihin asti. Se paransi ulkonaisia vammoja.

2) Sama, joka kulkee Vasikkaha'an kaivausalueen poikki.

3) Muualtakin vainiosta löydetään syvemmälle kylväessä noki- ja hietamaata (Maanv. Lauri Sepponen ilm. 14/11 '36).

tiencoin.

Rantalanvainiolta onkin, mikäli paikallisiin tietoihin on luottamista, löydetty tavan takaa kiviaseita. Kokoelmissamme ovat tai lienevät main. paikalta tavattuja seuraavat kiviesineet:

2343:59, b. Kivisaha ehkä luun sahaamista varten, kiilleliusketta, "Sepposen torpparin Jaska Rantalan pellosta löyty". Edellä jo mainittiin Rantalanvainion laidassa sijainnut entinen Rantalan torppa. *Siinä sitruunin veitsi (N. N. 1937)*.

2446:208. Tasatalta, teräväkantaista tyyppiä.

2446:209. Käyräselkäinen kourutalta, tiivistä harmaata kiveä.

2446:210. Kuten edellinen. 3 viimeisin. n:roa olisivat v.

1916 saamieni tietojen mukaan juuri Rantalanvainiosta.

7113:50. Keihäänkärjen kärkikatkelma, pitkin pituttaan harjava, löyd. Sepposen Koskirannan (ent. Jaska Sepposen, nyk. Lauri Sepposen) talon maalta, Rantalanvainion kaakkoiskulmasta, läheltä pellon etelälaitaa. Talteensaamani v. 1916.

Hämeen Museo, Tampere, n:ro 1191:4. Reikäkiven puolikas, Rantalanvainiosta, Sepposen kartanosta n. 500 m pohjoiseen.

Tähän tulevat lisäksi v. 1935 saadut löydökset (10170:1-3) ja 10253:3-4.

Kaikki luetellut esineet ovat, lukuunottamatta harjavaa keihäänkärkeä Suomensjärven kulttuurin asuinpaikoilta jo ennestään tavattuja tyyppisiä.

Muualtakin Sepposen talojen mailta on kiviaseita löydetty:

4635:3. Lattea alkeellinen tasatalta Matti Sepposen, nyk. Lehtovaaran talon, pellolta; entiset Matti Sepposen pellot eivät kuitenkaan kaikki kuulu enää nykyään Lehtovaaraan.

10170:4 alkeellinen kiviase löytötiedoitta, mahd. Rantalanvainiosta.

10170:5 alkeellinen poikkikirves, edellämäin. Lehtovaaran talon pellosta.

Lähinnä Rantalanvainio^sta on löydetty:

2112:3. Nelisivuinen tasataltta, Sepposen Jaskan, s.o. nyk.

Lauri Sepposen eli Koskirannan talon pellosta. V. 1916 saamieni tietojen mukaan se olisi ns. Akanviilekkeen pellosta, josta silloin olen tehnyt seuraavat muistiinpanot:

Main. pellolta, n. 150 m Sepposen Koskirannan talosta länsiluoteeseen, oli Lapuanjoen itäpuoliselta törmältä, juuri siltä kohta, missä törmä alkaa viettää jyrkemmin jokeen, löydetty tavallista syvemmälle kynnettäessä maanalainen tulisija n. 20 cm syvästä, peltomulta mukaanluettuna. Siinä oli ollut kiviä päällekkäin ja keskellä oli ollut tuhkaa. Kivet oli siirretty viereiseen ojaan, jossa ne vielä olivat ja oli niitä juuri niin paljon kuin kivikauden liedessä tavallisesti. Ne olivat latteahkoja liuskoja. Löytäjä maanviljelijä Lauri Sepponen piti liettä "kiukaan" jäännöksenä. Maanlaatu paikalla oli hienoa hietaa. Samalta pellolta oli aikaisemmin löydetty kiviase (luultavasti 2112:3). Nimen "Akanviileke" pelto oli saanut siitä, että aikanaan akka oli koettanut sitä kyntää. Tältä paikalta tietää vanha tarina Sepposen talon muinoin sortuneen jokeen (vrt. SMYA XV, s. 90).

Rantatöysän kylästä on Kansallismuseossa muuten runsaasti kiviaseita. Asuinpaikkaan viittaavana mainittakoon näistä erikseen juuri talteen saatu keskentekoinen reikäkivi 10170:6.

Tutkimukset paikalla suoritin 29 - 31 p:nä elokuuta 1935 (sekä elok. 1916).

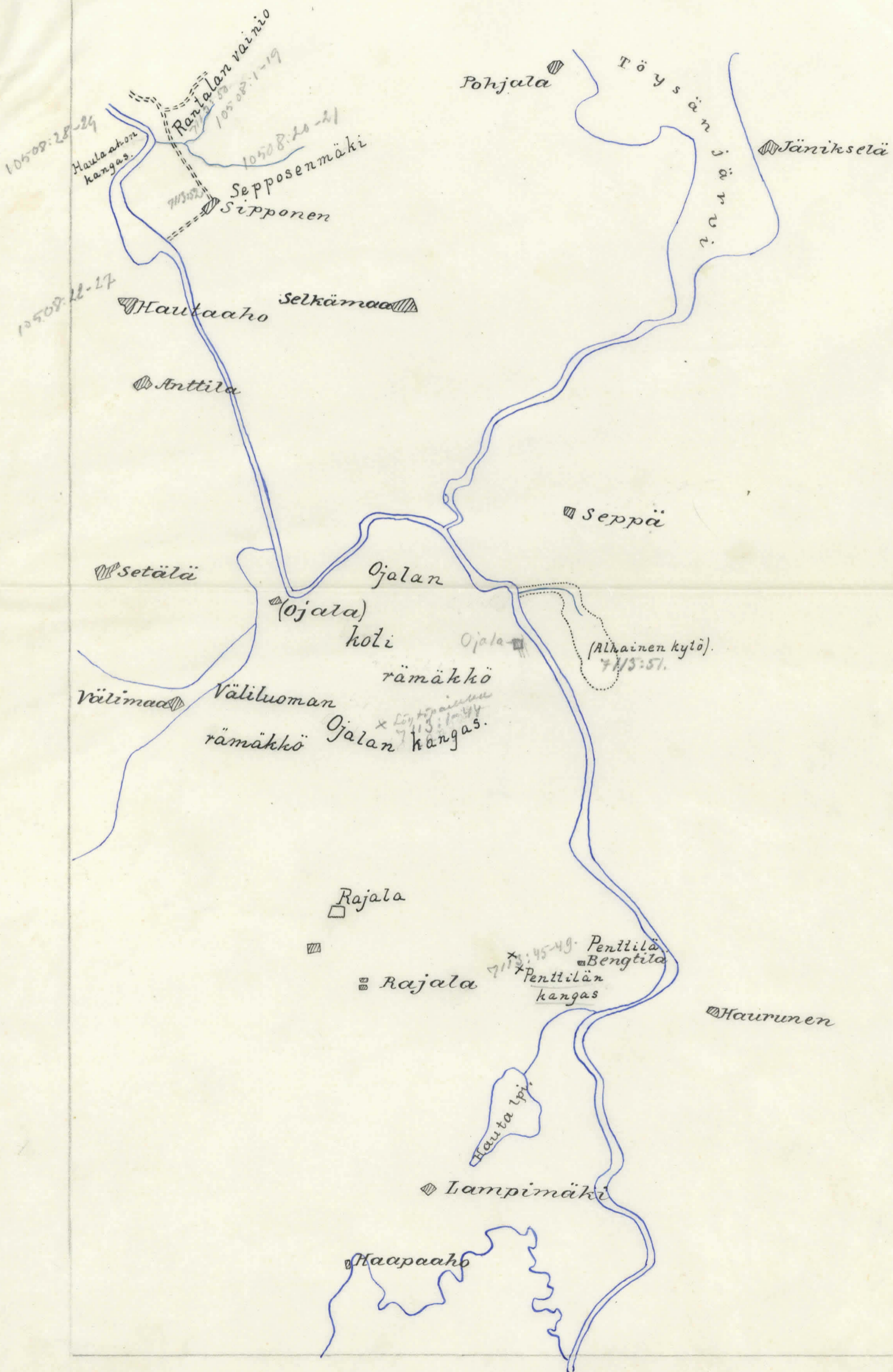
Aarne Ayräpää

Karta 16.

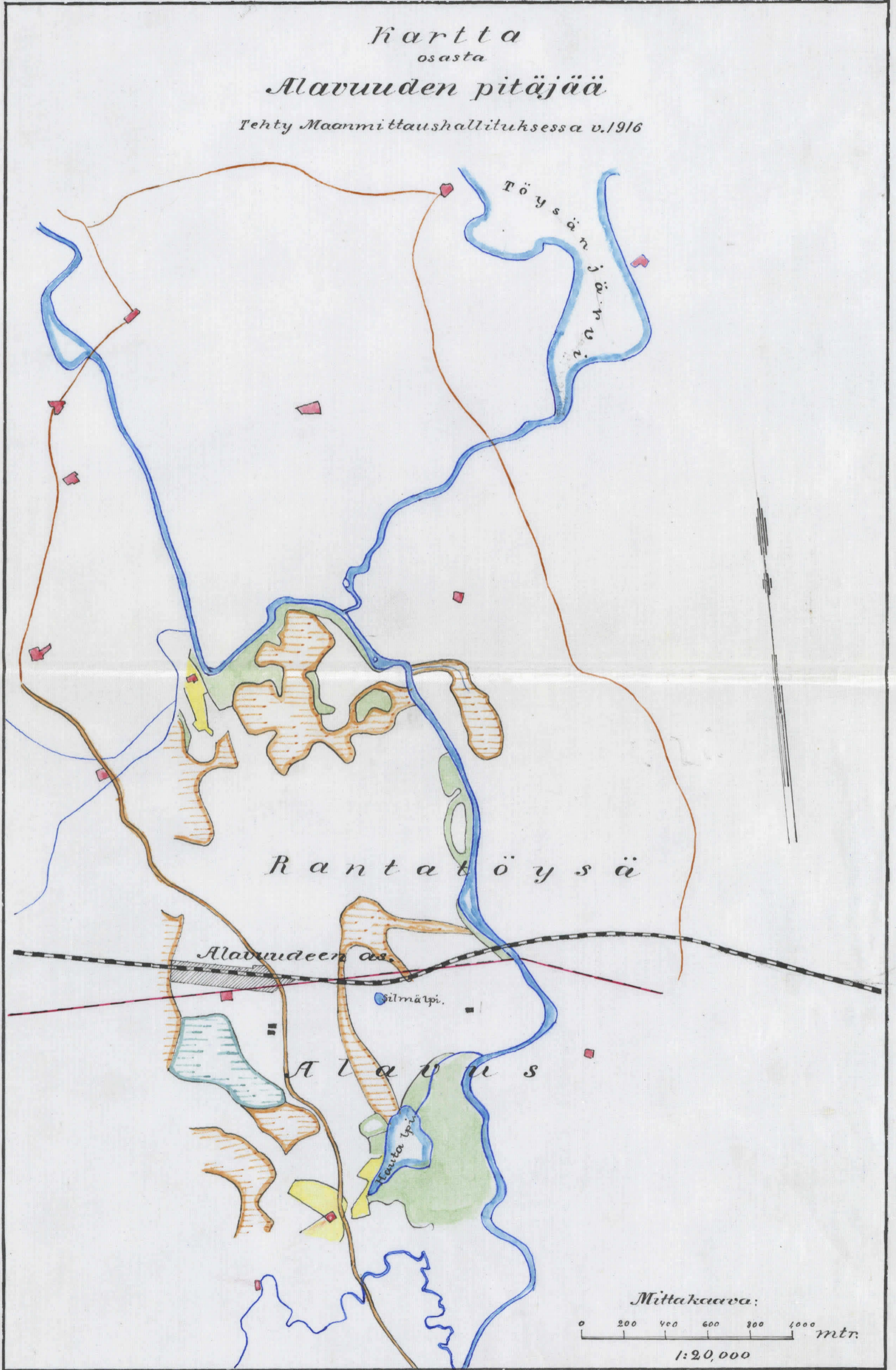
Maas, Ojalan kansas.

Maaropaus 1916.

161

Si. J. J. J. J. J.

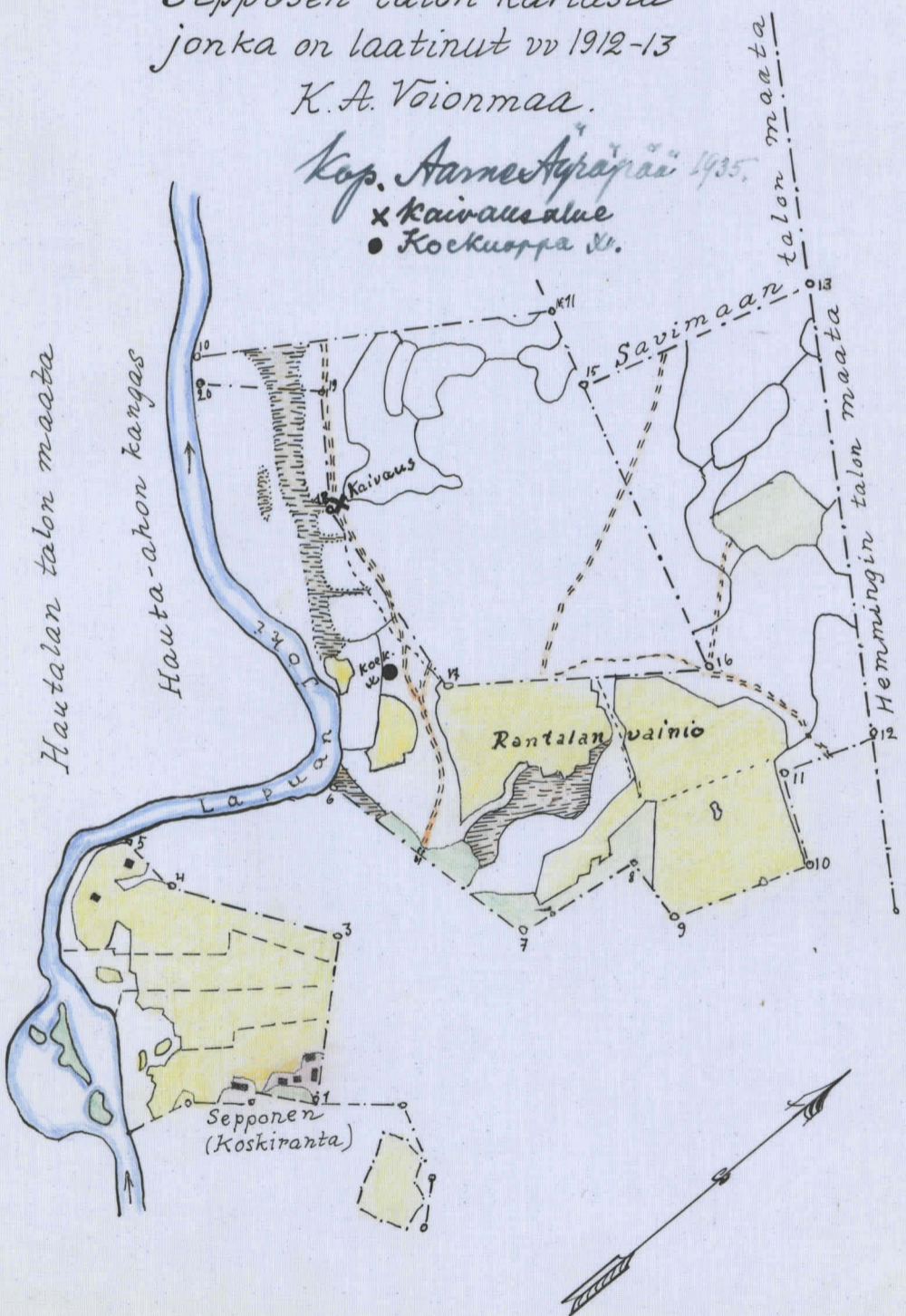
Lunastus 8 markkaa 50 penniä.

Alavus, Vasikkahaka,
 Kartta 2
 A. Syrjämaa⁷ 1935.

Kartta N° 2
 Jäljennös
 Alavuden pitäjän
 Rantatöysän kylän n° 8
 Sepposen talon kartasta
 jonka on laatinut vv 1912-13
 K. A. Voionmaa.

Kop. Arne Syrjämaa 1935.

x Kaivausalue
 • Koekuoppa

0 50 100 200 300 400 500 M
 1:8000

x Kaivausalue
 • Koekuoppa

ALAVUS: RANTATÖYSÄN KYLÄ: SEPPOSEN TALO:

VASIKKAHAAN KIVIKAUDEN ASUINPAIKKA.

- Kivi.
- Palanutkivi.
- Valkeaa hiekkaa (ns. lyijyhiekkaa).
- ▨ Hiilensekaista t. hiiltä.
- ▨ Pun. palomaata.
- - - Punimaan raja.
- - - Luomuru-alueen raja.
- × Kvartsi- t. kivi-iskos t. esine.
- 0.10 - 0.27 Syvyys maanpinnasta lukien cm.
- +23.62 - 24.22 Korkeus Lapuanjoen pinnasta m.

KAIVAUSKARTTA 1:50 (2cm-1m).

Aarne Ayräpää 30-31. VIII. 1935.

LINJOJEN C JA H KORKEUS

RAJAPYYKIN N:RO 18 KESKIKIVESTÄ MITATEN METR

- C: 2 → 0.59
- C: 3 → 0.57
- C: 4 → 0.52
- C: 7 → 0.49
- C: 8 → 0.34
- C: 9 → 0.07
- H: 2 → 0.58 (24.20)
- H: 3 → 0.55
- H: 4 → 0.54
- H: 7 → 0.48
- H: 8 → 0.30
- H: 9 → 0.09 (23.71)

(A) 24.20

2

3

4

5

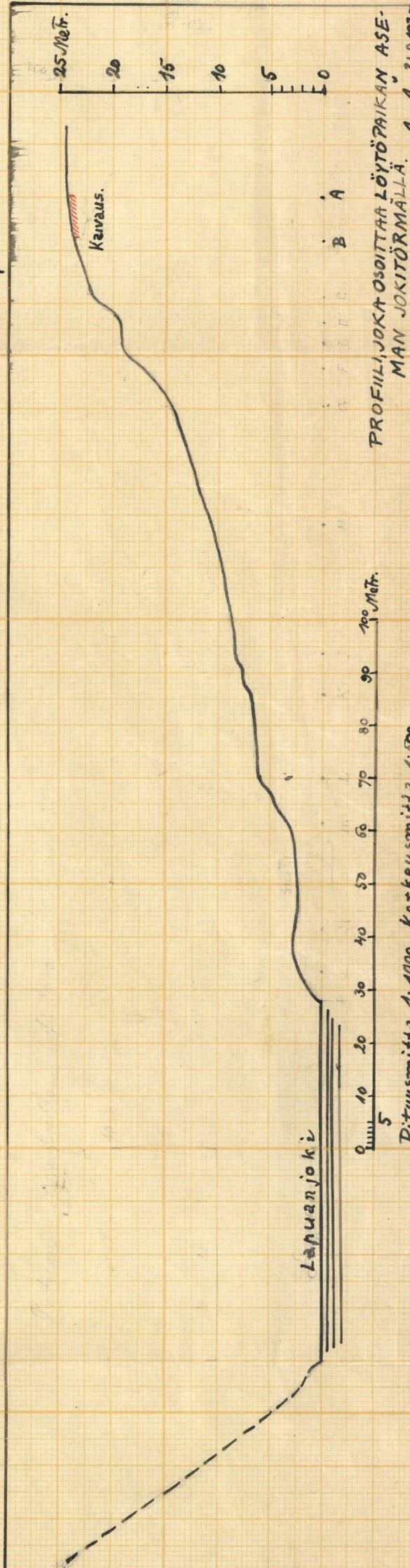
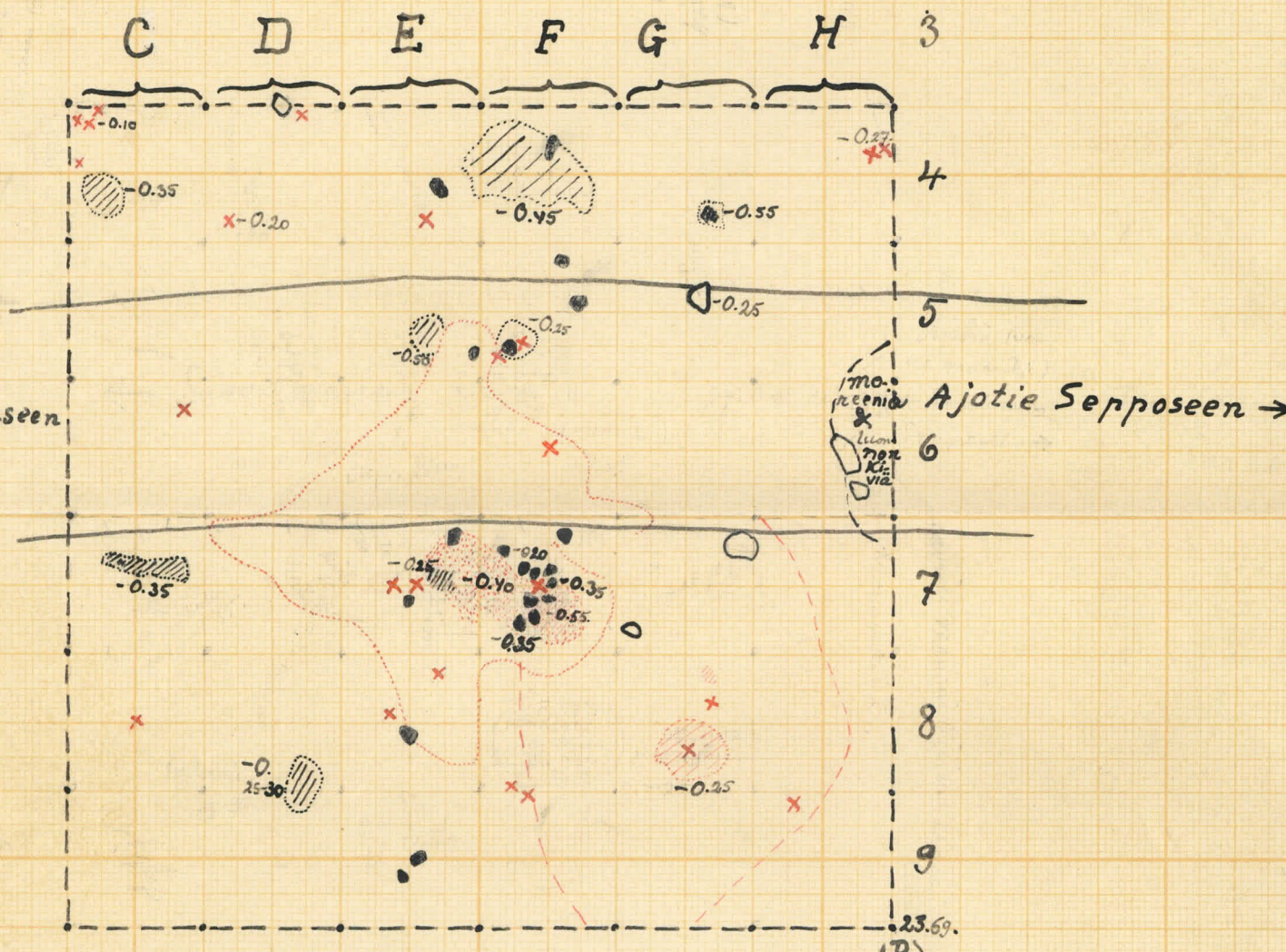
6

7

8

9

(B) 23.69

PROFIILI, JOKA OSOITTAA LÖYTÖPAIKAN ASEMAN JOKITÖRMÄLLÄ. A. A. 31.9.1935

Pituusmitta 1:1000, korkeusmitta 1:500

10.206.

Kuva 1. Vasikkaha'an kivikaut. asuin-
paikka lounasta, Hauta-ahon kankaalta
Lapuanjoen lounaispuoliselta korkealta tö-
mältä. Joki etualalla. x Kaivausalue. 29.8.35.

10207

Kuva 2. Vasikkaha'an kaivausa-
lue, tien lounaispuolinen osa, ei-
dästä päin. Taustalla Lapuanjoen
uoma ja sen takana kulon poltta-
maa Hauta-ahon kangasta.
Valok. 30.8.1935.

10208.

Kuva 3. Lentohiekkia-aaltoja kulon
grottamalla Hauta-ahon kaukkaalla
Lapuanjoen lounaispuolella vastapäätä
Vasikkaha'an kivik. as.-p:aa. Yhdensuun-
taisten aaltojen pituussuunta on lännelon-
naasta - itä koilliseen. Valok. 29.8.1935.

10209

Kuva 4. Lapuanjoen syvä uoma Vasik-
kaha'an kivik. as.-p:n kaudalla, joen
lounaisrannalta luodetta kohden valo-
kuvattuna. Vasemmalla Hauta-ahon kau-
kkaan puoleinen gyrttiä torma, oikeal-
la asuinpaikan puoleinen moniker-
germäinen torma. Asuinpaikka jää
oikealle kuvan ulkopuolelle. Valok. 29.8.1935. Aarne Sipilä.

10210.

Kuva 5. Lapuanjoen Hauta-
ahon kauteen puoleinen jyrk-
kä lounaistörmä koillisesta,
Vasikalla ha'an asuinpaikan
puolelta katsoen. Valok. 30.8.1935

Aarne Äyräpää.

Alavus, Leppasenkoski. Sen päällinen
Suvanto v:n 1866 profiili mukaan:

279.31 jalk. = 82,93 m 83.68

sen alinen Suvanto 276.99. = 82,24 m 82.99.

Vähe^{le} jäisiä aineita 0.75 m liian
(Kuortaneen järvi näet Tammis profiili mukaan
~~83.43~~ 75.10,

(Kuortaneen profiili 83.43 83.68.

Järven p. hydrogr. toim. 82.74 82.99.
saadun mitan mukaan).
75.85.